

Duas leicións de silvicultura racional pola Xunta de Galicia

Xesús Pereiras López

(a propósito da fotografía da capa)

1ª Leición: Lembrades-vos dos montes do Irixo, aqueles que a empresa Celbi-Portugal alugou aos veciños para plantar eucaliptos; alí onde esta empresa permitiu-se arar e aterrizar o monte, con regos seguindo a pendente, para favorecer a erosión, mesmo antes de que fose aprobada pola Xunta a Avaliación de Impacto Ambiental. Como sabedes, cando a desfeita xa estaba consumada saíu a contestación da Consellaría de Agricultura, aló polo mes de marzo do ano pasado:

"Considerando que a escasa cobertura vexetal preexistente non é suficiente para frear o proceso erosivo, provocado pola alta pluviosidade da zona e as fortes pendentes, realizamos esta declaración de impacto positiva".

Como a cobertura vexetal era pouca había que eliminala totalmente!

Mas a Consellaría pon a seguinte condición:

"No caso de que a actividade proposta fracase...o promotor quedará obrigado á restauración paisaxística, estética e do medio físico do monte, para evitar danos ou impactos ambientais".

Pois ben, hoxe, xa pasado un ano, o monte segue como o deixaron as últimas máquinas que o abandonaron, sen tan sequera un pobre eucalipto, só aquel pequeno carvallo, que simbólicamente plantamos na Nogueiroa, segue en pé; quizás a empresa queira deixá-lo medrar para contribuir á restauración paisaxística a que está obrigada...

Visto todo o anterior, debemos supoñer que outra das recomendacións que fai a Xunta quedará para o ano 2030, para cando remate a vixencia do Plan Forestal. A recomendación é a seguinte:"A conveniencia de repovoar con frondosas as zonas de camiños e vías de saca, de forma que se melloren os aspectos visuais".

2ª leición: No Plan Forestal, con gran atino, contempla-se a figura dos Parques Periurbanos (iso si,

non sabemos como os van a constituir, xa que todo o deixan na libre vontade dos propietarios...). Pois ben, lembrades-vos que fai cousa dun ano a Consellaría autorizou a corta de varios centos de carvallos no monte Pedroso de Santiago, na única carvalleira que queda en todo o monte, e ademais nunha zona que figuraba como parque Periurbano no PXOU do Concello. Menos mal que cando a talá só se cargara a uns poucos carvallos, o Concello mandou paralizá-la. A Xunta contestou que era un proceso necesario para rexuvenecer as masas forestais. Non hai máis a dicir!

Mas a historia repite-se, en Boiro, neste mes de maio, o Concello ven de denunciar á Consellaría de Agricultura, por autorizar a corta de árbores, nun monte que eles tiñan declarado, no seu Plano de Urbanismo, como zona protexida.

Non abriguemos, pois, esperanzas, en torno aos Parques Periurbanos (nen con relación aos poucos aspectos positivos que poida ter o Plano Forestal), o conservacionismo nunca foi o seu estilo, e non van mudar.

Colaboraron: Xesús Pereiras, Joám Carmona, Manuel Soto, Manuel Antonio Fernández, Xavier Simón, Pilar Barros, Albino Prada, Xaquín Marín e Ramón Varela.
Edición ao coidado do Obradoiro Gráfico de A Nosa Terra. Papel Reciclado 100 %.

UN PASO ADIANTE

Porque o ecoloxismo avanza, os mercadores e os seus poderes usan tamén a cenoura. Crian fundacións co obxectivo declarado de promover a protección do meio ambiente e poñen-lles nomes de animais que eles liquidaron. Apoian revistas nas que a carón de fotos a cor de magníficos exemplares da nosa flora e fauna aparece a propaganda explícita e sofre-se a subliminal das empresas contaminadoras. Invisten en "comunicación".

Fronte a iste buroecoloxismo paniaguado, desde o espácio dos que non o somos, desde o territorio de abaixo, deben agromar publicacións para as que o meio natural de Galiza non sexa nen obxeto de negocio nen cadro bucólico. Que sirvan para coñecer, pero tamén para defender. ADEGA pretende ser unha delas.

Iste número 4 de ADEGA incorpora notáveis mudas sobre os números anteriores que marcan o agromar dunha nova xeira para a nosa revista, unha nova xeira que se define polo seu obxectivo, que non é outro que o de fornecer un punto de referencia escrito a todos os que queren coñecer e defender o noso meio natural, un meio no que as mulleres e homes teñen un lugar e onde a os recursos se apropian e reparten. Tamén eso é obxeto da nosa ecoloxía.

Unha nova xeira que se define tamén polo seu talante. A revista abre-se a todas as persoas e grupos que queiran publicar nela xa sexan artigos, notas ou simplemente a referencia dos actos que celebraron ou van celebrar. Sería importante para o movemento ecoloxista en Galiza dispoñer dunha revista onde aparecera o calendario das actividades dos vindeiros meses: tal é unha das nosas angueiras. Nen de orientación nen de normativa ortográfica, nen de nada, non hai restriccións para que aniñen en ADEGA todas as especies do ecoloxismo galego non burocrático nen mercenário.

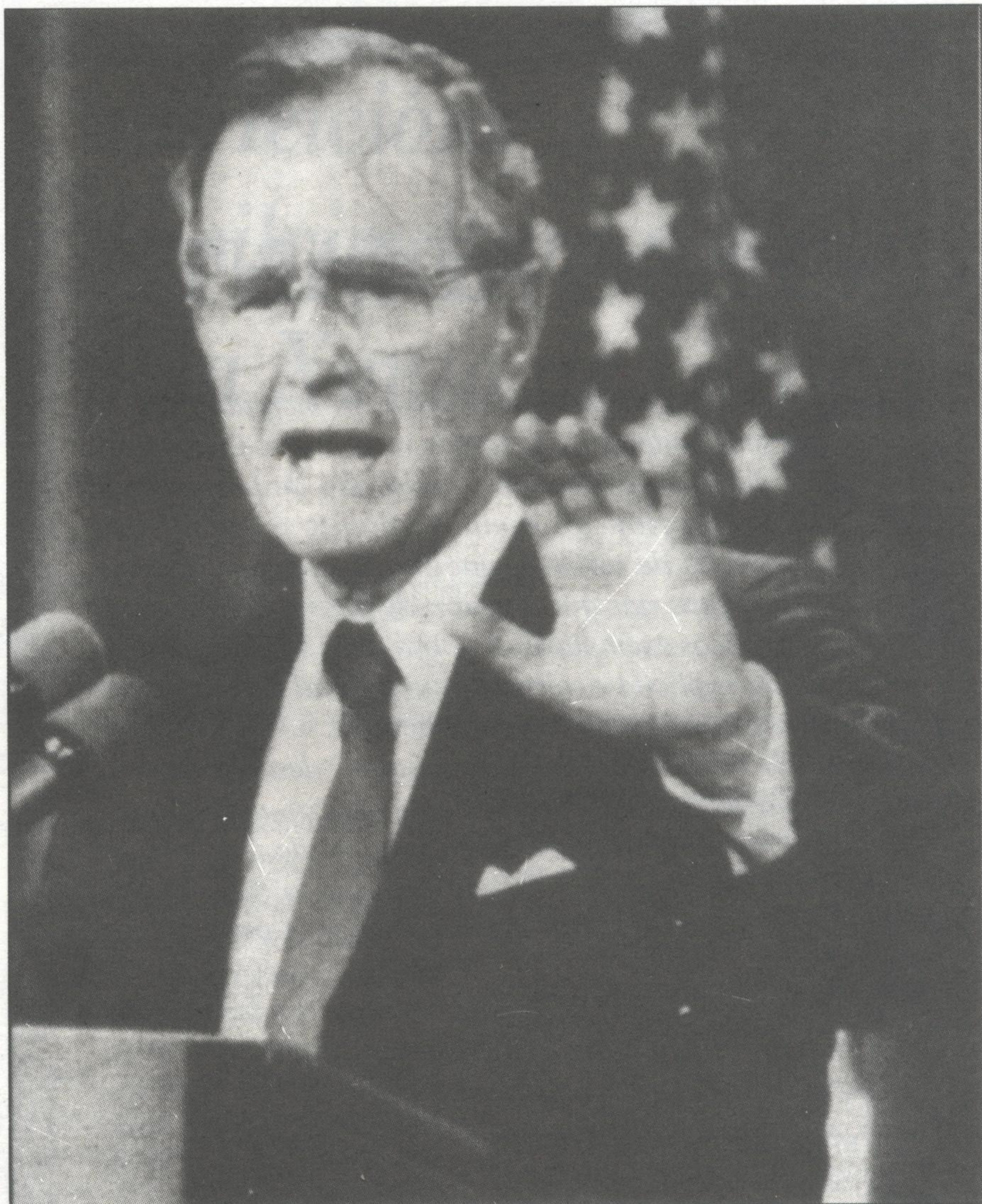
Promesa principal nesta nova xeira, é a de sermos regulares na nosa aparición, cousa importante para estar ao fio da actualidade. Un número ao comezo de cada trimestre é neste sentido o obxectivo a cumprir. Como mostra desta angueira de actualidade presentamos neste número un amplo dossier sobre o Plan Forestal, contribución a un debate que desde o poder se está furtando á opinión pública e a maior parte dos propios interesados.

Índice

	Páx.
Actualidade	
-A UNCED de Río,.....	2
por Manuel Antonio Fernández	
-Galiza, vertedeiro de España,.....	4
por Pilar Barros	
Informe ADEGA.....	5-19
-Alegación ao Plan F.....	5
por R. Varela	
-Reflexión sobre o Plan Forestal Andaluz,10	
por Albino Prada	
-A impresentabilidade económica do Plan Forestal.....	14
por J. Carmona	
A Planta de Compostaxe de Mouga.....	20
por M. Soto	
Actividades.....	24
Axenda.....	29
Breves.....	30
Libros.....	31

A UNCED DE RIO. CUME DA TERRA OU ECO- CARNAVAL

Manuel Antonio Fernández Domínguez.
Coordinador Taller de E.A, "A CCuruxa".
I.B. Xelmírez I. Santiago

Foi na Conferencia de Estocolmo, 1972, cando as administracións dos países poderosos decatáronse da "importancia do Medio Ambiente". Dende aquela vense producindo o que J.P. Deléage chama "un capitalismo verdozo". As grandes potencias do Norte ratifican o seu papel histórico de explotación e colonialismo co uso de mecanismos financeiros no control de prezos das principais materias primas, na implantación de elevadas taxas de interese dos seus cretos, na ubicación das súas factorías e dos seus residuos.

Despois de Estocolmo viñeron Tbilisi, e Belgrado, e Nairobi, e amsar, e Berna, etc. Escribíronse centos de artigos de lexislación ambiental e pronunciáronse discursos

sin fin sobor da nosa "nave Terra". Tanto dende a dereita máis ferozmente liberal, como dende a socialdemocracia alimentouse un discurso falsamente ecoloxista. O resultado velahí está: chámase Informe Brundtland e defende un "desenvolvemento sostido" para tódolos seres do planeta nun fantasmagórico "futuro común" que non acertamos a albiscar por ningures.

Ben ó contrario, nestes derradeiros 20 anos a situación ecolóxica global do noso planeta non cesa de deteriorarse, non cesa de polarizarse, cun Norte todopoderoso e hiperdepredador da meirande parte dos recursos enerxéticos e materiais, e os países subdesenvolvidos (en vías de desenvolvemento di a propaganda oficial) xeneradores de materias

primas que nin siquer poden disfrutar os seus cidadáns, sometidos en porcentaxes cada vez maiores a condicións de pobreza extrema.

Neste orde de cousas, resulta que ante a alarmante situación na que se atopa a nosa Biosfera (quecemento global, furado na capa de ozono, destrución dos bosques tropicais, etc.) e as consecuentes protestas internas de amplos sectores da poboación, os magnates da "arena internacional" deciden salvar o futuro das vindeiras xeneracións e salvar os bosques amazónicos, os mares, as reservas da Biosfera, etc. As contradicións xorden cando hai que tomar medidas económicas e aplicarse a un mesmo as decisións adoptadas pola comunidade internacional.

No camiño percorrido previamente á Cume de Río téñense realizado 4 Prepcoms (reunións preparatorias), unha en Nairobi, dúas en Xenebra e a derradeira, Marzxo do 92, en New York. Pódese considerar que esta última marca a pauta do que pode esperarse en Río sobre un dos temas claves a tratar, como é o da redución das emisións de CO₂, principal causante do efecto invernadeiro.

Polo momento, as negociacións para completar un convenio sobre os cambios climáticos só conseguiron a formalización dun acordo de principio que limita de xeito vago e non vinculante as emisións de CO₂. Frente ós intentos reduccionistas de Europa e Xapón, Bush contesta firmemente que non está disposto a tomar decisións que afecten ó "estilo de vida americano".

Esta negativa yanqui e os temas de diñeiro e financiación manteñen enfrentadas ás administracións dos países ricos coas ONGs e moitas delegacións de países do Terceiro Mundo. Poden arruinar a Conferencia e determinan que cada vez haxa máis voces decindo: A Cume de Río será un fracaso.

E será un fracaso senón se toman medidas serias e xustas de redución dos insumos enerxéticos (consumo exosomático de enerxía por habitante), senon se diminúen as abismais diferencias entre o Norte e o Sur, senon se dan pasos decididos cara unha redución progresiva da atosigante débeda externa que atenaza ós países máis probes, senon, enfin, se financian xenerosamente proxectos de desenvolvemento sostido que fagan desta expresión, tan de moda na actualidade, un concepto económico operativo e non só un cliché ó servicio da política dominante.

A Conferencia poderá adoptar tres tipos de instrumentos:

a) Unha Carta da Terra, auténtica Constitución de carácter mundial, que rexirá de forma moi xeral as relacións entre Medio Ambiente e Desenvolvemento.

b) Acordos xurídicos específicos

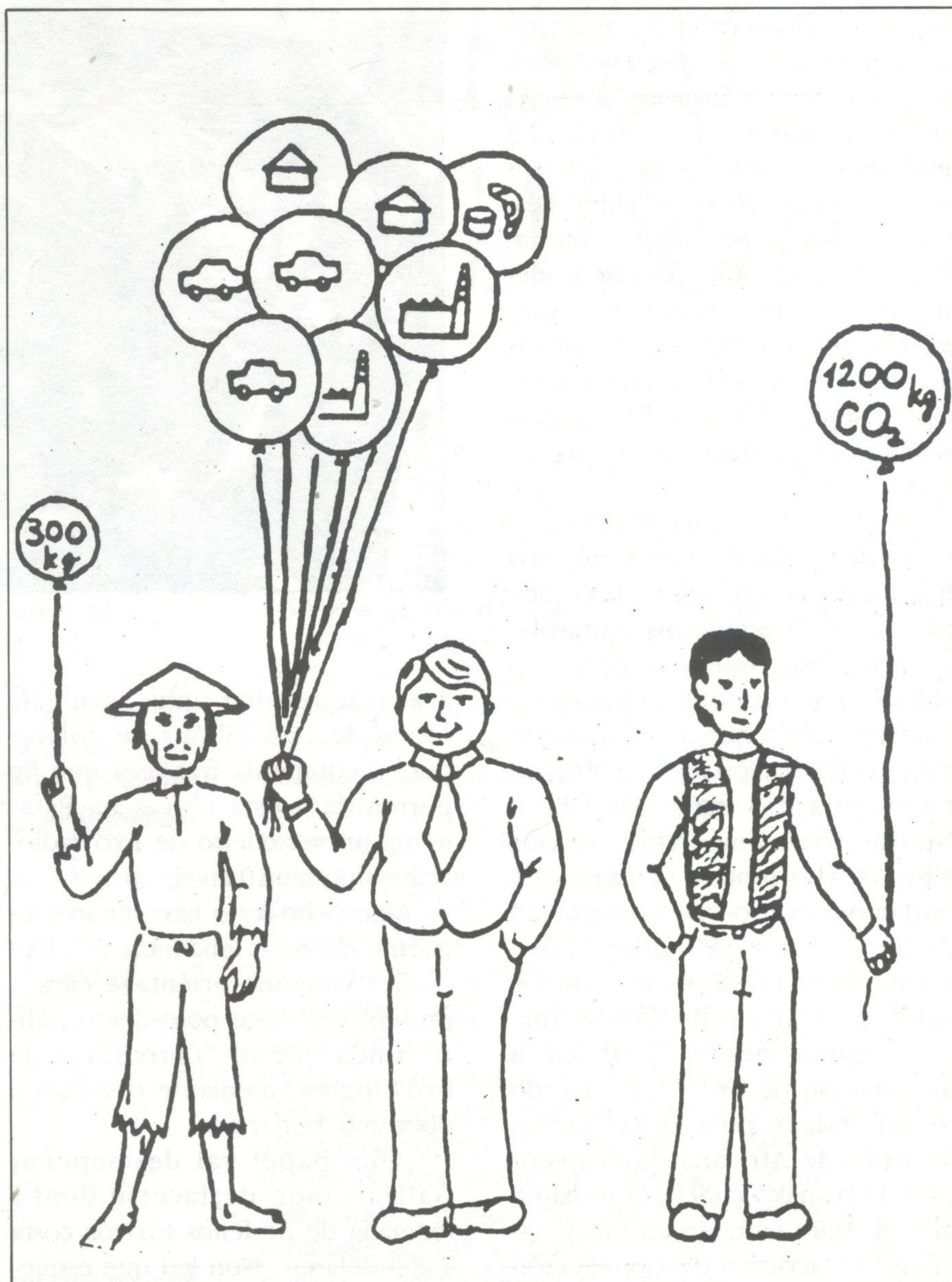
sobre os cambios climáticos e a biodiversidade, que xa están plantexando, como indicamos máis arriba, grandes diferencias entre uns papises e outros. Posiblemente sexa o Convenio da Biodiversidade o que presente menos problemas para a súa aprobación sempre e cando os países ricos renunciem a depredación das materias primas dos bosques tropicais e paguen a parte correspondente necesaria para a súa conservación.

c) A Axenda 21, que suón un calendario de traballos concretos para o vindeiro milenio. Deberán fixarse unhas prioridades e estimarse uns custos. Da posibilidade de chegar a acordos, de operativizar as duras negociacións que se avecinan

depende o éxito da Cume.

De xeito paralelo, tanto en Río como no resto do mundo, as diferentes ONGs celebrarán múltiples actividades denunciando o que non se vai a tratar alí, presionando ós respectivos gobernos e aproveitando o evento para unha vez máis facer oír as mensaxes ecoloxista, pacifista, antinuclear, etc.

Durante a Cume da Terra, centos de ONGs de todo o planeta daranse cita no Parque Flamenco, en Río, cunha serie de actos denominados Floro Global 92. O noso corazón estará alí, cos sectores sociais máis progresistas, para intentar que a Conferencia de Río non sexa dominada polos delimitadores de tódalas primaveras.

Recientemente no "Jornal do Comercio" do Brasil aparecia unha noticia sorprendente: Un consorcio americano con sede en Miami ofrecíalle á cidade de Recife solucionarlle o problema do

de Basilea (1989), firmado por 33 nacións nas que se inclúen USA e os países sudamericanos pola que "ningún lixo pode ser exportado sen o permiso por escrito do goberno da nación receptora". O mesmo Parlamento Europeo aproba estes días unha lei pola que se declarou ilegal toda exportación de lixo antes de fin de século". Arxentina

cer que estamos xeográficamente en Europa e carecemos de goberno propio. O mesmo que no cambalache CEE-Estado Español levamos tódalas de perder arruinándonos a pouca industria, a pesca e a agricultura, poden agora querer "compensarnos" con vertedeiros e incineradoras (¿tamén para a CEE e o Estado Español?. ¿Pasarían xa os

GALIZA, VERTEDEIRO DE ESPAÑA E DA CEE?

lixo gratis. A oferta inclúe dúas incineradoras e os camións para recolleita do lixo. Mais como di o refrán anglosaxón "ninguén dá nada por nada", no paquete é obrigatorio admitir a instalación dunha refinería capaz de dixerir 2'5 millóns de toneladas de desfeitos industriais anualmente. Ditos desfeitos nos que se inclúe acetona, benceno, metanos e cloratos, elementos susceptibles de lanzar dioxinas e outros compostos perigosos ao ár, serían importados de Europa e os Estados Unidos. Recife non rexeitou aínda facer efectivo o proxecto.

Cando o Sr. Cuiña, Conselleiro de Ordenación do Territorio, nos fala de ubicar en Galiza dúas incineradoras e vertedeiros "controlados" de lixo, fainos acordar do sufrido Brasil e doutros países do terceiro mundo que, dado a severidade da lexislación medioambiental na maioría dos países da CEE e Norteamérica, "importan" residuos tóxicos. Hai moitas maneiras de burlar os acordos da Convención de Lomé (Africa, 1989) onde 12 países da mesma CEE, 69 de Africa e outros do Caribe e Pacífico acordaron expresamente "prohibir a importación de lixo". Dito acordo foi refrendado pola Organización da Unidade Africana na Convención da Bamako (1991). O próximo mes de Maio entrarán en funcionamento os acordos da Convención

acaba de rexeitar unha suculenta oferta de 12'5 billóns de dólares dunha compañía francesa que lle permitiría a ésta ubicar na Patagonia un vertedeiro de lixo radioactivo durante 10 anos.

Algo debe ter o lixo cando ningún o quere. A tendencia de tódalas lexislacións oriéntase cara á prohibición deste porcallento tráfico aínda que os "corredores de lixo" logren, mediante o soborno oportuno, burlar a lei.

¿Qué papel vai desempeñar Galiza cando desfacerse dunha tonelada de desfeitos tóxicos costa 2.200 dólares?. Non hai que esque-

"corredores de lixo" por Lalín?). Moito nos cheiramos que o Sr. Cuiña non está xogando limpo.

¿Será tanto negocio a instalación de celulosas coa correspondente "eucaliptización" do territorio e agora incineradoras, a cinza das cales serve ata para a construción, para que nos "regalen o negocio" aos galegos?. ¿Haberá que esperar a que non se poida vivir na nosa terra, como xa acontece en México D.F. para saber quen tiña razón, se os ecoloxistas ou os "pillos de turno"?

**Mº DO PILAR BARROS, BIÓLOGA
E MEMBRO DE ADEGA-CARBALLIÑO.**